

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри міжнародної торгівлі,
митної справи та фінансових технологій

Протокол № 3 від 20.09.2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Карина НЕМАШКАЛО

МИТНО-ТАРИФНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ
робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

07 "Управління і адміністрування"
072 "Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок"
другий (магістерський)
"Митний контроль"

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

обов'язкова
українська

Розробники:

к.е.н. доцент

Олексій НАЙДЕНКО

к.е.н., доцент

Вікторія ОСТАПЕНКО

Завідувач кафедри
міжнародної торгівлі, митної
справи та фінансових
технологій

Вікторія ТИЩЕНКО

Гарант програми

Вікторія ТИЩЕНКО

Харків
2024

ВСТУП

Митно-тарифне адміністрування та контроль є складовою системи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, що має важливе значення для забезпечення економічної безпеки, розвитку національного виробництва та наповнення державного бюджету. У сучасних умовах митно-тарифні інструменти використовуються не лише для фіскального контролю, а й як засіб реалізації торговельної, промислової та інвестиційної політики. В умовах воєнного стану роль митного адміністрування зростає, оскільки ефективне функціонування митної системи сприяє захисту економічних інтересів держави, протидії контрабанді та фінансуванню критично важливих секторів економіки.

Мета навчальної дисципліни – формування компетентностей у сфері митного регулювання, зокрема щодо застосування митно-тарифних інструментів, адміністрування митних платежів та здійснення митного контролю відповідно до законодавства України та міжнародних норм.

Завданнями навчальної дисципліни є:

вивчення сутності, функцій та значення митно-тарифного регулювання у системі зовнішньоекономічної діяльності;

ознайомлення з нормативно-правовою базою, що регламентує митне адміністрування в Україні;

засвоєння теоретичних і практичних аспектів класифікації товарів згідно з УКТ ЗЕД та визначення країни походження товарів;

формування навичок нарахування та адміністрування митних платежів, таких як ввізне та вивізне мито, акциз, ПДВ;

дослідження методів митної вартості товарів, механізмів її визначення та перевірки;

аналіз діяльності митних органів України у сфері митного контролю та боротьби з митними правопорушеннями;

ознайомлення з принципами тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності;

вивчення процедур митного оформлення, транзиту, реекспорту та тимчасового ввезення;

вивчення міжнародних підходів до митного адміністрування та гармонізації митного законодавства.

Об'єктом вивчення дисципліни є система митного та тарифного регулювання в Україні.

Предметом навчальної дисципліни є сукупність митних та економічних відносин, що виникають між державою і суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності в процесі переміщення товарів через митний кордон.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна, визначено в табл. 1.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
ПР04	ЗК3
ПР06	ЗК6, СК10
ПР14	СК10
ПР15	ЗК4, СК11

де, ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії

СК10. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики проблем та обґрунтування шляхів їх вирішення в сфері митної політики та митно-тарифного регулювання.

СК11. Здатність здійснювати адміністрування митних та податкових платежів з метою забезпечення комунікацій між контролюючими органами та платниками податків в процесі здійснення контрольно-перевірочних заходів.

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР14. Застосовувати методи митно-тарифного адміністрування та контролю для здійснення митного оформлення товарів у ЗЕД.

ПР15. Здійснювати адміністрування митних та податкових платежів з метою обліку платників податків та визначення сум митних та податкових платежів в процесі їх декларування.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичне та інституційне забезпечення митно-тарифного адміністрування та контролю

Поняття «адміністрування» та «контроль» в митній сфері. Принципи митно-тарифного адміністрування та контролю. Інституційне забезпечення митного адміністрування та контролю.

Тема 2. Митно-тарифні інструменти та оцінка митно-тарифного захисту

Мито як інструмент митно-тарифного захисту економіки. Визначення номінального та фактичного (ефективного) рівня митно-тарифного захисту національних виробників. Загальна характеристика економічних ефектів в процесі використання митно-тарифних інструментів. Обґрунтування оптимального розміру мита. Митний тариф України.

Тема 3. Організаційна та контрольньо-перевірочна робота митних органів

Реєстрація та облік суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Загальні засади контрольньо-перевірочної роботи митних органів щодо адміністрування митних платежів. Порядок проведення документальних виїзних перевірок митними органами. Порядок проведення документальних невиїзних перевірок митними органами. Особливості проведення зустрічних звірок митними органами. Особливості надання документів для проведення перевірок митними органами. Процедурні особливості оформлення результатів перевірок. Права і обов'язки посадових осіб митних органів та посадових осіб підприємства, що перевіряється, під час проведення перевірок.

Тема 4. Зона митного контролю.

Місце розташування зон митного контролю. Порядок створення зон митного контролю. Розміщення споруд та об'єктів у зонах митного контролю, створених у межах пунктів пропуску через державний кордон України. Режим зони митного контролю. Забезпечення законності та правопорядку в зоні митного контролю. Права митних органів щодо забезпечення режиму зони митного контролю.

Тема 5. Митний огляд товарів та транспортних засобів комерційного призначення.

Митний огляд: прийняття рішення про проведення огляду та організація його проведення. Особливості здійснення фото-, відеофіксації під час виконання митних та інших формальностей. Акт про проведення огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів, ручної поклажі та багажу.

Тема 6. Технічні засоби митного контролю.

Класифікація технічних засобів митного контролю. Вимоги до технічних засобів митного контролю. Експертні підрозділи у системі митного контролю, їх функції та завдання. Залучення спеціалістів та експертів для участі у здійсненні митного контролю. Пошукові засоби митного контролю. Технічні засоби митного контролю носіїв інформації.

Тема 7. Контроль правильності визначення митної вартості та її декларування

Економічний зміст митної вартості товарів. Нормативно-правове забезпечення митної вартості товарів. Методи визначення митної вартості товарів. Контроль правильності визначення митної вартості товарів. Правила ІНКОТЕРМС та їх значення у формуванні митної вартості товарів. Правила коригування митної вартості. Форма рішення про коригування митної вартості. Порядок декларування митної вартості товарів. Особливості заповнення граф декларації митної вартості. Документи, що підтверджують заявлену митну вартість.

Тема 8. Контроль митних органів у сфері визначення країни походження товарів

Необхідність та значення визначення країни походження товару в митному адмініструванні. Країна походження товару. Критерії достатньої переробки та обробки товарів. Документальне підтвердження країни походження товару. Порядок верифікації сертифікатів і декларацій про походження товару з України. Попереднє рішення про країну походження товару: порядок прийняття та відкликання.

Тема 9. Організація класифікаційної роботи митних органів

Міжнародні стандарти класифікації товарів. Гармонізована система опису та кодування товарів та її застосування. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності: структура та особливості побудови. Правила інтерпретації класифікації товарів за Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності. Ведення митними органами Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності. Класифікаційна робота митних органів. Порядок прийняття попередніх рішень про класифікацію товару.

Тема 10. Ухилення від сплати митних платежів

Девіантна поведінка суб'єктів ЗЕД та її особливості. Митна злочинність. Правова характеристика ухилення від сплати митних платежів. Відповідальність за ухилення від сплати митних платежів. Особливості протидії митній злочинності.

Перелік практичних (семінарських) занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) та лабораторних занять / завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1. Лабораторна робота	Дослідження впливу митного адміністрування і контролю на ефективність ланцюгів постачань
Тема 2. Розрахункові завдання	Оцінка застосування митно-тарифних інструментів
Тема 3. Лабораторна робота	Заповнення митних документів щодо митних перевірок
Тема 4. Розрахункові завдання	Обчислення витрат митних органів на облаштування зон митного контролю
Тема 5. Лабораторна робота	Складання акту про проведення огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів, ручної поклажі та багажу.
Тема 6. Розрахункові завдання	Розрахунок витрат на проведення експертизи під час митного контролю
Тема 7. Розрахункові завдання	Контроль правильності визначення митної вартості
Тема 8. Розрахункові завдання	Розрахунок правильності визначення країни походження товарів

Тема 9. Розрахункові завдання	Розрахунок правильності класифікаційної роботи митних органів
Тема 10. Розрахункові завдання	Розрахунок суми штрафних санкцій за ухилення від сплати митних платежів

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1 - 10	Вивчення лекційного матеріалу, законодавчих та нормативно-правових актів
Тема 2, 4, 6 – 9	Підготовка до практичних занять
Тема 1, 3, 5	Підготовка до лабораторних занять
Тема 1 – 10	Підготовка творчого (науково-дослідного) завдання
Тема 1 – 10	Підготовка презентації
Тема 1 – 10	Підготовка до контрольних робіт

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) та лабораторних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні: лекція (Тема 1), проблемна лекція (Тема 2 – 10).

Наочні (презентація (Тема 1-10)).

Практичні (практична робота (Тема 1 – 10), творче (науково-дослідне) завдання (Теми 1-10)).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, лабораторних, практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит): максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен (іспит) – 35

балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену (іспиту). Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів. Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається сумуванням всіх балів, отриманих під час поточного контролю.

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит) – сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: лабораторне завдання (15 балів), розрахункове завдання (15 балів), письмова контрольна робота (10 балів), презентація (10 балів), творче (науково-дослідне) завдання (10 балів).

Семестровий контроль: Екзамен.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання для навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітньо-професійна програма «Митний контроль».
Семестр II Навчальна дисципліна «Митно-тарифне адміністрування та контроль»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №

I. Стереотипні завдання.

1. В яких випадках декларація походження може не містити реєстраційний (митний) номер уповноваженого експортера?

- а. якщо вартість партії товарів не перевищує 10000 євро
- б. якщо вартість партії товарів не перевищує 6000 євро
- с. якщо вартість партії товарів не перевищує 5000 євро

2. У разі неможливості достовірно встановити країну походження товарів, щодо яких застосовуються особливі види мита (антидемпінгове, компенсаційне, спеціальне або додатковий імпорتنний збір), такі товари:

- а. випускаються у вільний обіг на митній території України за умови сплати особливих видів мита
- б. не пропускаються через митний кордон України
- с. повертаються нерезиденту

3. Підтвердженням українського статусу товарів, поміщених у митний режим імпорту, є:
- рахунок фактура (інвойс), або інший документ, що визначає вартість товару, з проставленням особистого митного забезпечення посадової особи митного органу
 - сертифікат про походження
 - митна декларація, за якою такі товари випущено у вільний обіг
 - товаро-транспортний документ, в залежності від виду транспорту, яким переміщувався товар
4. Строк дії сертифікату про походження форми СТ-1:
- 6 місяців з дати його видачі
 - 12 місяців з дати його видачі
 - 4 місяці з дати його видачі
5. Для цілей Митного кодексу України особи вважаються пов'язаними між собою у випадках якщо вони:
- вони мають посередницький контракти з третіми особами
 - вони є однофамільцями
 - вони є посадовими особами або директорами підприємств один у одного
6. Декларація митної вартості подається у разі:
- якщо вартість товару перевищує 150 євро
 - за бажанням декларанта
 - якщо покупець та продавець пов'язані між собою
7. В яких випадках в графі 7 сертифікату EUR.1 робиться напис "ISSUED RETROSPECTIVELY"?
- якщо сертифікат виданий після здійснення експорту
 - якщо в попередньому сертифікаті були помилки
 - якщо вантаж переміщується через треті країни не члени ЄС
8. В яких випадках декларація походження може не містити підпису уповноваженої особи?
- якщо декларацію походження складено уповноваженим експортером
 - якщо вартість партії товарів не перевищує 6000 євро
 - якщо декларацію походження складено від руки
9. Кількість методів визначення митної вартості товарів, що ввозяться в Україну відповідно до митного режиму імпорту складає:
- п'ять (основний та чотири додаткових)
 - два (основний та додатковий)
 - три (основний та два другорядні)
 - шість (основний та п'ять другорядних)
10. Оберіть правильний варіант тексту декларації походження:
- європейська спільнота на яку поширюється цей документ (митний дозвіл №...(1)), заявляє, що за винятком випадків, де це явно зазначено, ці товари звільняються від сплати ввізного мита
 - імпортер товару, на який поширюється цей документ, заявляє, що ці товари є товарами пільгового походження....
 - експортер продукції, на яку поширюється цей документ (митний дозвіл №...(1)), заявляє, що за винятком випадків, де це явно зазначено, ці товари є товарами преференційного походження....
11. У разі неможливості достовірно встановити країну походження товарів, щодо яких застосовуються особливі види мита (антидемпінгове, компенсаційне, спеціальне або додатковий імпорتنний збір), такі товари:
- повертаються нерезиденту
 - не пропускаються через митний кордон України

с. випускаються у вільний обіг на митній території України за умови сплати особливих видів мита

12. Якщо представлені документи не вказують на конкретну країну походження товару, а містять інформацію про походження товару з країн Європейського Співтовариства, то в графі 34 митної декларації зазначається:

Виберіть одну відповідь:

- a. 00
- b. графа не заповнюється
- c. EU

13. В яких випадках декларація походження може не містити реєстраційний (митний) номер уповноваженого експортера?

- a. якщо вартість партії товарів не перевищує 10000 євро
- b. якщо вартість партії товарів не перевищує 5000 євро
- c. якщо вартість партії товарів не перевищує 6000 євро

14. При митному оформленні сертифікат про походження форми EUR.1 подається у вигляді:

- a. копії оригіналу сертифікату EUR.1
- b. оригіналу сертифікату EUR.1

15. Оберіть правильний варіант тексту декларації походження:

a. європейська спільнота на яку поширюється цей документ (митний дозвіл №...(1)), заявляє, що за винятком випадків, де це явно зазначено, ці товари звільняються від сплати ввізного мита

b. імпортер товару, на який поширюється цей документ, заявляє, що ці товари є товарами пільгового походження....

c. експортер продукції, на яку поширюється цей документ (митний дозвіл №...(1)), заявляє, що за винятком випадків, де це явно зазначено, ці товари є товарами преференційного походження....

16. В яких випадках митний орган може вимагати додаткові документи для підтвердження митної вартості:

a. якщо умови поставки передбачають надання таких документів

b. якщо у митного органу є підозри вважати, що митна вартість ідентичних товарів є вищою

c. якщо документи, зазначені у частині другій статті 53 МКУ, містять розбіжності, наявні ознаки підробки або не містять всіх відомостей, що підтверджують числові значення складових митної вартості товарів

17. Декларація митної вартості подається у разі:

- a. якщо покупець та продавець пов'язані між собою
- b. за бажанням декларанта
- c. якщо вартість товару перевищує 150 євро

18. Кількість методів визначення митної вартості товарів, що ввозяться в Україну відповідно до митного режиму імпорту складає:

- a. шість (основний та п'ять другорядних)
- b. два (основний та додатковий)
- c. три (основний та два другорядні)
- d. п'ять (основний та чотири додаткових)

19. Які основні документи подаються для визначення митної вартості?

a. калькуляція собівартості

b. прайс лист, висновок експертної організації

c. контракт, інвойс, документи про вартість перевезення, якщо за товар сплачено – документи про оплату товару

Питання 20. Декларація митної вартості обов'язково подається тільки у разі:

a. якщо Покупець та Продавець пов'язані між собою,

за виключенням, якщо декларується партія товарів, митна вартість яких не перевищує 5000 євро

b. всі відповіді вірні

с. якщо до фактурної ціни товару додаються витрати, зазначені у частині 10 статті 58 Митного кодексу України, і якщо вони не включалися до фактурної ціни, або з фактурної ціни товару, виділено витрати, зазначені у частині 11 статті 58 Митного кодексу України

II. Діагностичні завдання.

Діагностичне 1. Надати короткий опис товару за УКТ ЗЕД. Які ставки митних платежів застосовують до імпорту даного товару? Розрахувати митні платежі (мито, ПДВ), результати подати у вигляді таблиці.

Товар: 8703219010

Фактурна вартість – 125000 євро.

Країна походження Німеччина. Наявний сертифікат з перевезення EUR.1

Країна імпорту – Україна. Умови поставки DAP Київ

Експортер – юридична особа Німеччина

Відправник – юридична особа Німеччина

Діагностичне 2. Під час декларування митної вартості митниця виявила невідповідність між наданими документами та реальними ринковими цінами на товар. Декларант заявив митну вартість 8 000 доларів США, але додаткові перевірки вказують, що середня ринкова ціна аналогічного товару – 9 500 доларів США. Які дії мають бути вжиті митницею? Як визначити митну вартість в даній ситуації?

III. Евристичне завдання.

Евристичне 1. Фактурна вартість товару – 102 000 грн на умовах поставки EXW Przemysl, Poland. Транспортні витрати з перевезення по маршруту:

від пункту завантаження Poland, Przemysl до пункту митного переходу на кордоні України – Jahodyn (UA) – Dorohusk (PL) – 4 000,00 грн. Включаючи навантажувально-розвантажувальні роботи.

від пункту митного переходу на кордоні України – Jahodyn (UA) – Dorohusk (PL) до пункту розвантаження – Київ, Україна – 8000,00 грн.

транспортно-експедиційні послуги, від пункту завантаження Poland, Przemysl до пункту митного переходу на кордоні України – Jahodyn (UA) – Dorohusk (PL) складають –2355,23 грн, в тому числі ПДВ – 392,54 грн.

транспортно-експедиційні послуги, від пункту митного переходу на кордоні України – Jahodyn (UA) – Dorohusk (PL) до пункту розвантаження – Київ, Україна складають –5495,53 грн, в тому числі ПДВ – 915,92 грн.

Всього транспортні витрати по довідці – 19850,76 грн. Якою буде митна вартість товару?

Кожен екзаменаційний білет з дисципліни «Митно-тарифне адміністрування та контроль» містить завдання різного типу складності: 20 стереотипних (тестових, кожне – 1 бал), два діагностичних (розрахункове – 5 балів і ситуаційне – 5 балів), одне евристичне (комплексне – 10 балів). Екзаменаційні білети розроблені на засадах компетентнісного підходу з метою перевірки сформованого рівня знань, умінь та навичок у здобувачів вищої освіти. Екзаменаційне завдання виконується письмово. Відведений час на виконання – 2 академічних години.

Бал	Критерії оцінювання відповідного завдання
Критерії оцінювання контрольно-тестового завдання (max 1 балів)	
0	Відповідь дано неправильно
1	Відповідь дано правильно і в повному обсязі
Критерії оцінювання простого розрахункового та ситуаційного завдання (max 5 балів)	
4-5	Здобувач вищої освіти виконав вірно всі дії за правильним алгоритмом і надав повні пояснення та зробив висновки. Наведені посилання на статті податкового та / або

	митного законодавства. Підхід до вирішення завдання свідчить про повне володіння здобувачем вищої освіти матеріалом
2-3	Наведені правильні висновки, але відсутні посилання на статті податкового та / або митного законодавства
1	Завдання вирішено з помилками, відсутні посилання на статті податкового та / або митного законодавства
Критерії оцінювання комплексного завдання (max 10 балів)	
9-10	Завдання виконано в повному обсязі. Наведені посилання на статті податкового та / або митного законодавства. При виконанні завдань здобувач вищої освіти застосовує системні знання навчального матеріалу, робить аргументовані та обґрунтовані висновки щодо отриманих результатів. При розкритті запитання дотримано логіку, структуру та стиль викладення матеріалу, обґрунтовано позицію автора щодо розглянутої проблеми, наведено основні напрямки її вирішення
7-8	Здобувач вищої освіти виконав вірно всі дії за типовим алгоритмом, але відсутні посилання на статті податкового та / або митного законодавства. Здобувач вищої освіти надав пояснення до проведених розрахунків не в повному обсязі та зробив узагальнені висновки
5-6	При виконанні завдань здобувач вищої освіти застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Припускається наявність незначних арифметичних помилок, але методичний підхід до вирішення завдання є вірним (тобто припущені неточності у розрахунках певних показників), зроблені узагальнені висновки, відсутні посилання на статті податкового та / або митного законодавства
3-4	При виконанні завдання показано часткове вміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання поставлених задач. Наведені результати без будь-яких пояснень, у розрахунках є математичні помилки. Здобувач вищої освіти почав розрахунки за наведеними формулами, однак не закінчив, отримана відповідь невірна
1-2	Завдання вирішено з суттєвими помилками, здобувач вищої освіти не продемонстрував вміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання поставлених задач, відсутні посилання на статті податкового та / або митного законодавства

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Тищенко В. Ф. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електронний ресурс] : навчальний посібник / В. Ф. Тищенко , В. М. Остапенко; – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 192 с. – Режим доступу: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/28182>

2. Внукова Н. М. Трансформаційні напрями інноваційного розвитку експортної діяльності суб'єктів господарювання в умовах обмеженості діяльності воєнного стану / Н.М. Внукова // Інноваційний розвиток діяльності суб'єктів господарювання в умовах воєнного та повоєнного стану: теорія, практика, аналітика [Електронний ресурс] : монографія / В. С. Пономаренко, Л. М. Малярець, Н. М. Внукова та ін. ; за заг. ред. В. С. Пономаренка. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2024. – С. 34-43. – Режим доступу: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/33550>

3. Financial policy of Ukraine in the context of European integration: trends of martial law and post-war revival: monograph / Editors: R. Pukala, V. Tyshchenko / N. Vnukova, O. Kolodiziev , O. Rats etc . - Published by Publishing house of the Bronislaw Markiewicz University of Applied Sciences in Jaroslaw First edition.,

2023. - 390 с. – Режим доступу:
<https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/31350>

Додаткова

4. Тищенко В. Ф. Митні ризики у трансфертному ціноутворенні / В. Ф. Тищенко, О. Є. Найдено, С. А. Ачкасова // Сталій розвиток економіки. – 2025. – №1. – С. 42-48. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/35368>.

5. Остапенко, В. М., & Гунько, К. І. (2025). Функціонування NCTS в Україні. Актуальні питання економічних наук, (11). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15399002>.

6. Ачкасова С. А. Реалізація митної політики у контексті інтеграційних трансформацій / С. А. Ачкасова, В. С. Абрамов // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". – 2023. – №6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29851>.

7. Ivanov Yu. Customs and tax aspects of the economic integration of Ukraine into the EU / Yu. Ivanov, V. Tyshchenko, O. Naidenko // Development Management. – 2023. - Vol. 21. - No. 2. – P. 20-29.

8. Ачкасова С. А. Запобігання митним ризикам у контексті удосконалення митного оформлення при ввезенні товарів на територію України / С. А. Ачкасова, С. Р. Копилова // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". - 2023. - №5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29853>.

9. Тищенко В. Ф. Використання тарифного та нетарифного регулювання при переміщенні через митний кордон України / В. Ф. Тищенко, А. Р. Скляр // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». – 2023. – №3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29044>

10. Tyshchenko V. Digitization in the customs risk management / V. Tyshchenko, V. Ostapenko, V. Karpova // Економіка та суспільство. 2022. № 37. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1198>

11. Тищенко В. Реалізація методів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в митній справі / В. Тищенко, О. Найдено, В. Остапенко // Економіка та суспільство, 2022. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1109>

Інформаційні ресурси

9. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17

10. Офіційний сайт Державної митної служби України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://customs.gov.ua>

11. Сайт ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця навчальної дисципліни «Митно-тарифне адміністрування та контроль» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=4862>